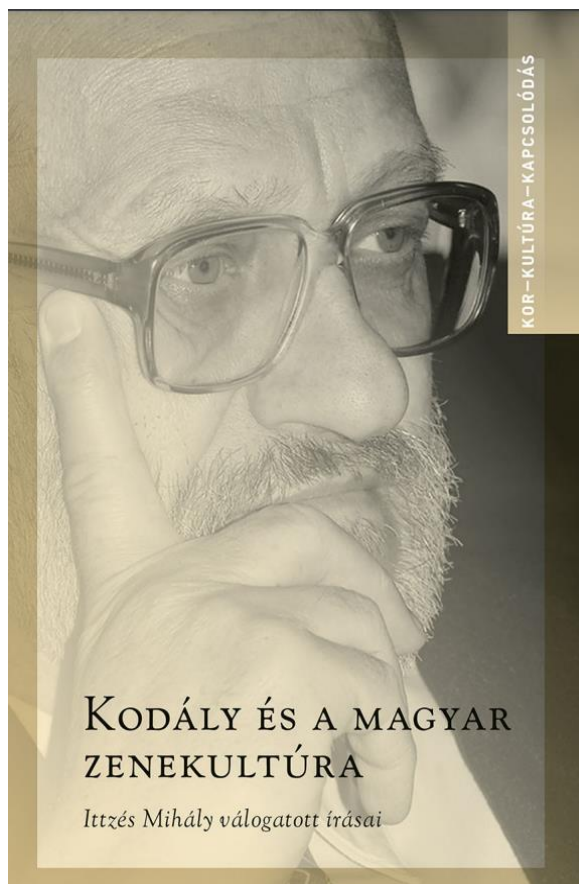

MEGJELENTEK ITTZÉS MIHÁLY VÁLOGATOTT ÍRÁSAI

(MMA Kiadó, 2024)

Ittzés Mihály (1938–2018) a magyar zeneélet széles körben ismert alakja volt: zenetanár, zenetörténész, intézményvezető és karvezető, valamint hangversenyek, előadások, konferenciák és zenepedagógiai tanfolyamok szervezője. 1970-ben Kodály Zoltánné hívására Kecskemétre költözött, hogy részt vegyen a Kodály Intézet létrehozásában, amelynek két évtizeden át igazgatóhelyettese is volt. Pozíciójából adódóan írásainak és előadásainak többsége Kodály Zoltánhoz és az általa kijelölt feladatokhoz kapcsolódik, legyen szó zenetörténetről, népzeneről vagy pedagógiáról. Válogatott írásai Gombos László zenetörténész közreadásában jelennek meg azzal a céllal, hogy Ittzés ékes magyarsággal megfogalmazott gondolatai révén izgalmas olvasmányokhoz jussanak mindazok, akik felfedezőútra indulnak a magyar zene birodalmában.

A kötet bemutatójára 2024. december 16-án került sor Budapesten, a Kodály Archívumban.

GOMBOS LÁSZLÓ

ITTZÉS MIHÁLY, A ZENEÍRÓ¹

Ittzés Mihály (1938–2018) több mint fél évszázadon át a magyar zeneélet széles körben ismert és elismert alakja volt. Munkássága egy vagy több területével összefüggésben sokan kapcsolatba kerültek a zenetanárral, kórusvezetővel, zenetörténésszel, helytörténésszel, hangversenyrendezővel, moderátorral, könyvtárossal, intézményvezetővel, tanfolyamok, konferenciák, fesztiválok és vetélkedők szervezőjével és zsűritagjával vagy éppen az ismeretterjesztő és oktatásügyi szakemberrel. Könyveit, tanulmányait, publicisztikáit és kritikáit is haszonnal olvashattuk, zenei írói életművének gazdagsága és sokoldalúsága mégis meglepetést szerzett azoknak, akik értékelésén, bibliográfiája összeállításán vagy hagyatéka feltárásán dolgoztak.²

A szerzői hagyatéék rendezését felesége, Ittzésné Kövendi Kata kezdte el 2018-ban, és folytatta, illetve koordinálta az elmúlt hat év során. Munkatársai között volt Polyák Zsuzsanna, a Kodály Intézet tanára és kutatója, valamint Ordasi Péter és felesége, Vass Irén. Nekik köszönhetően számos kiadatlan vagy ma már nehezen hozzáférhető írás és előadás vált elérhetővé. Ittzés Kata 2023 júniusában bocsátotta rendelkezésemre a válogatott írások forrásait, amelyeket a kötetbe rendezés során tovább szelektáltam, illetve néhány újabb tétellel egészítettem ki.

Ittzés Mihály írásai tovább erősítették a köztudatban róla kialakult képet: munkásságának és értékrendjének középpontjában Kodály Zoltán életműve állt. Mindazokon a területeken, amelyeken Kodály „száz éves tervében” kijelölte az utakat, Ittzés nagy lendülettel indult el ifjúkorában, és haladt tovább egész életében. Bármire is nyúlt, az valamilyen módon a nagy mesterhez kapcsolódott, mintha életprogramként a Kodály által meghatározott feladatokat hajtotta volna végre, mindig kreatívan, az adott helyzethez alkalmazkodva. Pályájának sorsdöntő, mindent meghatározó fordulatra 1970-ben került sor, amikor Kodály Zoltánné Péczely Sarolta hívására Kecskemétre költözött. A Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Gimnázium tanára lett, de már

¹ A közreadó bevezető tanulmánya a *Kodály és a magyar zenekultúra – Ittzés Mihály válogatott írásai* c. kötetből.

² ZELINKA Tamás: Ittzés Mihály zenepedagógus pályarajza. *Parlando* 2018/6 (www.parlando.hu); S. SZABÓ Márta: Ittzés Mihály szellemi hagyatéka. In: *Bárdos Szimpóziumok: 16 zenei írás*, szerk. S. SZABÓ Márta (Debreceni Egyetemi Kiadó, 2021), 49–64. Lásd továbbá a Magyar Művészeti Akadémia honlapját (mmakademia.hu/alkoto/-/record/MMA30277).

eleve azzal a céllal érkezett, hogy részt vegyen a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet létrehozásában.

A mester iránti elköteleződés előzményei a győri Zeneművészeti Szakiskolában töltött éveire vezethetők vissza. 1955 decemberében iskolatársaival Budapestre utazott, hogy 18-án a Zeneakadémián részt vegyen a Kodály 73. születésnapját ünneplő hangversenyen, amelyen a *Zrínyi szózata* ösbemutatójára került sor. Ha távolról is, ez lehetett kettejük első személyes találkozása. Ittzés ekkor már énekelt az iskola Szabó Miklós vezette vegyeskarában, amellyel 1958 tavaszán, Kodály győri látogatásakor előadták a *Balassi Bálint elfelejtett énekét* és a *Jézus és a kufárok*at. Az előző évben a *Zrínyi szózatát* is tanulták, de nyilvánosan nem tűzhatték műsorra.

A zeneakadémiai éveken (1958–63) Ittzést még erősebb Kodály-impulzusok érték, hiszen a karvezetéstanszakon a mester olyan elkötelezett növendékei tanították, mint Vásárhelyi Zoltán és Szőnyi Erzsébet, Bárdos Lajosnak pedig nemcsak a kötelező, hanem a zenetudományi tanszakon tartott óráira is belátogatott. Bizonyára sokat jelentett a számára, hogy másfél tanéven keresztül Péczely Sarolta is a csoporttársai közé tartozott, 1962. december 17-én a jelen lévő mestert köszöntő tanszaki hangversenyen ő vezényelhette az összkart (*A magyarokhoz*), illetve hogy 1963. március 5-i diplomakoncertjén Kodály is részt vett.

Ittzés Kecskeméten a hazai és nemzetközi Kodály-mozgalom gyűjtőpontjába került. 1970 nyaratól a Nemzetközi Kodály Szemináriumok szervezője és oktatója volt, és 1975-ös megnyitásától kezdve szolfézst, zeneelméletet, zeneirodalmat, népzene és karvezetést tanított a Kodály Intézetben (1981–1991 és 1993–2001 között igazgatóhelyettes, 1991–1993 között megbízott igazgató volt). Emellett a szakkönyvtár megteremtése is az ő nevéhez fűződik. A különféle pedagógiai továbbképzések és a Kodály Szimpóziumok előadójaként a világ számos országába eljutott: Ausztráliába (1979), Írországra (1983, 1985), Olaszországba (1988), Ausztriába (1990), Finnországba (1991, 2004), Görögországba (1989), Koreába (2003), Kínába (2004) és Dániába (2007), Lengyelországba pedig 1976 és 2007 között néhány éves rendszerességgel ellátogatott.

Kezdetől meghatározó tagja volt a magyar és a nemzetközi Kodály Társaságnak, mindkettőben vezető pozíciókat töltött be (az International Kodály Society alelnöke volt 1993-tól 2001-ig, illetve a hazai szervezetben társelnök 2007 és 2012, illetve elnök 2012 és 2018 között). Számtalan tematikus hangverseny, kerekasztal-beszélgetés, kiállítás, műveltségi és kamaraéneklési verseny fűződik a nevéhez szervezőként, résztvevőként, műsorvezetőként vagy

zsűritagként. Külön említést érdemel az *Utak Kodályhoz* című hétrészes beszélgetéssorozat, amelyet a 2010-es években Kodály korának még élő tanúival szervezett és vezetett (a résztvevők között volt Szőnyi Erzsébet, Decsényi János, Medveczky Ádám, Eősze László, Sebestyén Farkas Ilona, Párkai István és Onczay Csaba).

Pozíciójából és tevékenységéből adódóan Ittzés írásainak és előadásainak többsége Kodályhoz és az általa kijelölt feladatokhoz kapcsolódik, legyen szó zenetörténetről, népzeneről vagy pedagógiáról, és gyakran a további alkotókat vagy témákat is Kodállal összefüggésben vizsgálta (lásd kötetünkben: *Erkel és Kodály; Kodály és Itália; Liszt és Kodály zsolttárai; Kodály Zoltán és a verbunkos zene* stb.). Kimondva és kimondatlanul is Kodály volt a vonatkoztatási pont a zeneszerző kortársakkal (Kocsár Miklós, Szabó Csaba, Petrovics Emil, Szokolay Sándor) vagy a költészettel kapcsolatban is (Ady Endre, Petőfi Sándor, Weöres Sándor). *Kodály köpönyege* címmel a Kodály-tanítványokról, többek között Horusitzky Zoltánról, Doráti Antalról, Szőnyi Erzsébetről, Vásárhelyi Zoltánról, Ádám Jenőről és Szabolcsi Bencéről értekezett. Amint több alkalommal is megfogalmazta, tanárai és példaképei közül „*Bárdos Lajos iránymutatása*” különösen fontos volt a számára, és ez természetesen a publikációiban is tetten érhető. A válogatott írások közé – egy másik Bárdos-cikk és több, Bárdosra is hivatkozó tanulmány mellé – Berlász Melinda javaslatára vettem fel Ittzés 2009-ben megjelent kismonográfiájának főszövegét, Bárdos életművének ezt a jelentős összefoglalását (*Magyar zeneszerzők* 36.). Ezúton is köszönöm neki a jótanácsot.

A Bárdos-monográfiával szemben nem kapott helyet a kötetben Ittzés *Adatok Kecskemét zenetörténetéhez 1599–1853* című munkája, részben terjedelmi okokból, részben azért, mert megjelenése óta annyit haladtak előre a levéltári feldolgozások, hogy az adatok ellenőrzéséhez egy másik tudományág könyvtárnyi irodalmát kellett volna áttanulmányoznom. Az 52 oldalas tanulmány 1987-ben jelent meg (*Bács-Kiskun megye múltjából* IX. kötet, 305–356), maga a kutatás azonban másfél évtizeddel korábban, a 70-es évek első felében zajlott az MTA Zenetudományi Intézet megbízásából. A kötetben két másik, rövidebb Kecskemét-vonatkozású írás képviseli Ittzés Mihály választott városát, valamint két tanulmány szól a kecskeméti zeneiskola egykori igazgatójáról, Bodon Pálról, illetve Bodon és Bartók Béla kapcsolatáról.³

³ 2023. decembere óta – Ittzés Kata, Ittzés Ádám, Katona Tibor és Polyák Zsuzsanna munkájának eredményeként – a kecskeméti Katona József Könyvtár honlapján elérhető Ittzés Mihály kecskeméti vonatkozású írásainak adatbázisa, több mint háromszáz cikk teljes szövegével (digital.kjmk.hu/ittzes.aspx).

Jelen kötet előzményeként említhetjük a szerző saját válogatásában megjelent *22 zenei írást*, amelynek alcíme – *Kodály és ... elődök, kortársak, utódok* – most, negyedszázaddal később is érvényes.⁴ Kiadványunk szintén jelentősebb terjedelmű tanulmányokat tartalmaz, bár helyet kapott benne néhány rövidebb recenzió, köszöntő és megemlékezés is, például Nádasdy Kálmánról, László Ferencről, Bónis Ferencről, Eősze Lászlóról és Móser Zoltánról. A tematikus elrendezés helyett az időrend látszott megfelelőbbnek, mivel számos tanulmányt egyszerre több kategóriába is be lehet sorolni, és bármely csoportosítás könnyen vitatható egy másik nézőpontból. Az időrend alapjául az írások legteljesebb, a szerzői szándékot vélhetően leginkább megközelítő változat *keletkezési* időpontja szolgált: olykor az eredeti, előszóban elhangzott előadás, más esetben a kiadásra előkészített forma tűnt relevánsnak a többi verzióhoz képest.

Az előzmények közé sorolható Ittzés első önálló kiadványa, „*A múlt csak példa legyen*”: *A magyar történelem Kodály Zoltán műveiben* (1996), amelyet hat évvel később a finnországi Jyväskyläi Egyetemen megvédett zenetudományi disszertációja követte (*Zoltán Kodály, in Retrospect*. Kecskemét: Kodály Institute, 2002). Bizonyos tekintetben a rokon munkák között említhetjük az Ittzés által szerkesztett köteteket, közöttük a Kodály Intézet 1982 és 2007 között megjelent évkönyveit, valamint az *In memoriam* sorozatot, amelyet Nemeszeghy Márta, Bodon Pál, Vásárhelyi Zoltán és Csenki Imre emlékének szentelt. Utóbbiakhoz csatlakozott a *Szabó Csaba emlékkönyv*, a 80 éves Bónis Ferenc tiszteletére kiadott *Részletek az egészhez*, illetve a 90 éves Eősze Lászlónak szentelt *Élet és mű* című tanulmánykötet. Ittzés tevékenységéhez tartoznak továbbá a Róbert Gáborral közösen írt tankönyvek óvónői szakközépiskolások és tanítóképzős hallgatók számára.

Zenetudományi szempontból vajon melyek Ittzés Mihály munkásságának legfontosabb elemei? Kétségtelen, hogy számos interjú és adatgyűjtés, amelyeket a maga idejében elvégzett, ma már nem ismételtető meg, mivel a források egy része elveszett, az adatközlők pedig többnyire nem élnek. Emellett ott van a számtalan eredeti gondolat, elemzés és következtetés. Sőt, a Kodályra visszavezethető megközelítésmód és hozzáállás önmagában is történeti értéket képvisel: Ittzés pedagógiai tevékenységének köszönhetően a korabeli magyar elemző módszerek alkalmazása széles körben eljutott a következő generációk tanáraihoz és zenészeihez, és ennek továbbélése ma is közös érdekünk.

⁴ ITTZÉS Mihály: *22 zenei írás (Kodály és... elődök, kortársak, utódok)* (Kecskemét: Kodály Intézet, 1999).

A 22 írás előszavának megállapítása a most megjelenő kötet tanulmányaira is vonatkoztatható: „*Ne keressen [...] az olvasó eredeti teóriákat vagy elemző módszereket, hisz a »segédeszközök«, a terminológia minden esetben zene-elmélet-tudományunk jeleseinek, mindenekelőtt Bárdos Lajosnak és Lendvai Ernőnek a tanításaira vezethetők vissza.*”⁵ Breuer János már két évtizeddel ezelőtt figyelmeztetett, hogy Ittzés szavai nem szó szerint értendők: „*Ittzés Mihály végtelenül szerény ember. Zenetanárnak tartja magát, véletlenül sem muzikológusnak. Megjegyzem, Bárdos Lajos egész életében zenetanárnak jelölte »foglalkozását« a telefonkönyvben. Azért nem kell készpénznek venni a tanulmánygyűjtemény szerzői előszavában leírtakat.*”⁶

Ha fellapozzuk Ittzés elemzéseit, az eszközök és terminológia tekintetében valóban a két említett személy, Bárdos Lajos és Lendvai Ernő megoldásai köszönnek vissza. Ittzés Bárdostól a harmóniai és formai elemző módszerek mellett a prozódia terén is életre szóló útravalót kapott a Zeneakadémián, órai jegyzetei ma is különös értéket képviselnek. Lendvai Ernő pedig már a koncertatóriumi években Ittzés tanára volt Győrben, és amint többször említette, Lendvai Bartók-elemzései új világot tártak fel előtte.

Az említett módszerek kötetünkben leginkább Kodály *Megkésett melódiák* című dalciklusának elemzésében kapnak szerepet. A Berzsenyi-, Kölcsey- és Csokonai-dalokhoz Ittzés hozzávette a későbbi, Kisfaludy Sándor szövegére készült *Himfy-dalt* is. A megrendelő Nádasdy Kálmán volt: 1978-ban felkérte Ittzést, hogy a Színház- és Filmművészeti Főiskolán tartson féléves szemináriumot Kodály dalciklusáról. Levelezésük alapján valószínű, hogy Nádasdy is szeretett volna előadást vagy dalszemináriumot tartani a témában, és ehhez kérte barátja segítségét. Ha a sors nem szól közbe, minden bizonnyal mindketten kamatoztatták volna a közös munka eredményeit. Nádasdyt azonban súlyos betegség hátráltatta, és hamarosan elhunyt, Ittzés munkája pedig jórészt az asztalfiókban maradt. Egyes részleteit később felhasználta egy a *Magyar Zenében* és a 22 írásban megjelent tanulmányához (*Kölcsey-megzenésítések Kodály Zoltán op. 6-os dalsorozatában*), élete utolsó évében pedig előadást tartott a témában.

Ittzés az elemzésekben hangról-hangra bemutatta, hogy Kodály miként értelmezi a költeményt a zenei elemek segítségével, azaz a ritmus, a dallam, a harmónia, a forma, a dinamika és a tempó eszközeivel. Úgy haladt végig a

⁵ Uo. 7.

⁶ SZÖNYI Erzsébet – BREUER János: Ittzés Mihály: 22 zenei írás. *A Magyar Kodály Társaság Hírei*, 22/2 (2002), 10–13, ide: 11.

kompozíciókon, ahogy a térképet olvasó személy értelmezi a nyomtatványon látható jeleket, és állandóan kisebb-nagyobb kontextusokba helyezi azokat. Olykor az az érzésünk, hogy az elemzés nem csupán eszközt, hanem célt is jelentett Ittzés számára: azáltal, hogy az analízis közben megnevezzük a jelenségeket, egyúttal – a szavak mágikus erejének segítségével – birtokba is vesszük azokat magunk és követőink számára. A következtetések olykor szinte másodlagosakká válnak, fontosabb, hogy megismerjük a vizsgálat tárgyát, és másokat is erre készítsünk. Ahelyett, hogy megmondanánk, „mire is gondolt a költő”, releváns cél lehet a Kodályhoz vezető *utak* végigjárása és megélése.

A nyolc elemzés jelenlegi, befejezetlen állapotában is értékes hozzájárulás a Kodály-irodalomhoz, és kiváló példaként szolgál Bárdos és Lendvai elemzési módszereinek gyakorlati alkalmazására. Az írógéppel írt és kézzel javított szöveget számos ponton kiegészítettem a rövidítések feloldásával és a nyilvánvaló elírások korrigálásával. Nem vállalkozhattam azonban egy minden szempontból egységes változat létrehozására, mivel a még nyitott kérdések önkényes feloldása beavatkozást jelenthetett volna a szerző szándékaiba. Az olykor nagy méretű és nem mindig könnyen olvasható mellékleteket Ordasi Péter írta át, majd ezeket a kötet számára tovább finomítottam a közölhetőség érdekében.

A további írásokat a kiadvány egységes rendjéhez igazítottam, lehetőség szerint pótolva a hiányzó lábjegyzeteket, korrigálva az egykori sajtóhibákat és elírásokat, illetve az újabb kutatások fényében aktualizálva az adatokat. Ittzés egyes folyóiratokban eleve nem használhatott hivatkozásokat (például kedvelt orgánumban, a *Forrásban*), máskor az írás jellegéhez nem illett a háttérinformációk feltüntetése. Úgy tűnik, hogy nem minden esetben volt lehetősége a korrektúrára, illetve a javításait nem feltétlenül vezették át a végleges változatba (Ittzés precizitására jellemző, hogy a kiadványok egyes kijelölt példányaiban írta össze a sajtóhibákat, sőt, a kezébe került koncertműsorokat is automatikusan korrektúrázta).

Ittzés rendszeresen idézett Kodály *Visszatekintés* címmel megjelent írásgyűjteményéből,⁷ és ezt a munka hevében gyakran emlékezetből tette arra számítva, hogy majd a korrektúra során ellenőrizni fogja a szöveget. Feltételezve, hogy ez olykor elmaradhatott, az idézeteket – nem csak a Kodály-írások esetében – összevettem az eredeti forrásokkal, és azoknak megfelelően

⁷ KODÁLY Zoltán: *Visszatekintés. Összegyűjtött írások, beszédek, nyilatkozatok*, sajtó alá rendezte és bibliográfiai jegyzetekkel ellátta BÓNIS Ferenc (Budapest: Zeneműkiadó, I–II. 1964, III. 1989; I–III. Argumentum, 2007).

javítottam. A meglévő lábjegyzeteket jelzés nélkül egészítettem ki és alakítottam a kötet egészéhez, az új hivatkozások szögletes zárójelben olvashatók. A műcímeket, a folyóiratok nevét és az idegen szavakat kurziváltam, emellett megtartottam a szerző kiemeléseit, az aláhúzásokat is kurziválássá alakítva. Ahol lehetőség nyílt rá, a publikációkból terjedelmi okokból kihagyott mondatokat vagy bekezdéseket a kézirat alapján állítottam vissza. Mivel a közölt tanulmányok önálló egységeket képeznek, a bibliográfiai adatok első előfordulásukkor teljes alakjukban szerepelnek a lábjegyzetekben.

Ittész Mihály ékes magyarsággal megfogalmazott, gondolatébresztő írásait melegen ajánlom mindazoknak, akik izgalmas felfedezéseket kínáló, inspirációkban gazdag utakra indulnak a zene birodalmában.

Tartalom

Előszó helyett... köszönet (Kodály Zoltánné)
Ittzés Mihály, a zeneíró (Gombos László)

Ady visszhangja Kodály műveiben (*Forrás*, 1977)

Elemzések Kodály *Megkésett melódiák* című dalciklusáról (kiadatlan, 1978–79)

1. Kodály: *Magányosság* (Berzsenyi)
2. Kodály: *Levéltöredék barátnémhoz* (Berzsenyi)
3. Kodály: *Az élet dele* (Berzsenyi)
4. Kodály: *A tavasz* (Berzsenyi)
5. Kodály: *Búsan csörög a lomb* (Kölcsey)
6. Kodály: *Elfojtódás* (Kölcsey)
7. Kodály: *A' farsang búcsúszavai* (Csokonai)
- (8.) Kodály: *Himfy-dal* (Kisfaludy Sándor)

Nádasdy Kálmán emlékezete (*Petőfi Népe*, 1980)

„A zene nem magánosok kedvtelése...” – Kodály és a magyar zenei nevelés
(*Társadalmi Szemle*, 1982)

Bodon Pál, a zeneszerző (*In memoriam Bodon Pál*, 1984)

Kodály és Kecskemét – kapcsolatok és ösztönzések (*A Kodály Intézet Évkönyve*, 1986)

Frammenti musicali pedagogici quasi una *Partita all'ungherese* (Ommaggio à Zoltán Kodály) (előadás Pécsen, 1992)

A magyar zene útjai századunk első felében (*Alföld*, 1995)

Erkel és Kodály (*Magyar Zenetörténeti Tanulmányok*, 1995)

Kodály és Itália (*Magyar Zenetörténeti Tanulmányok*, 1997)

Gondolatok a népdalgyűjteményekről. *A Magyar Népzene Tára* X. kötetének megjelenése alkalmából (előadás Torockón, 1997)

Liszt és Kodály zsoltárai – a *13. zsoltár* és a *Psalmus hungaricus* (előadás Budapesten, 1999)

Kodály nyomdokain? Az énekkar a 20. századi magyar zeneszerzésben és zenei életben (előadás Balatonföldváron, 1999)

Kodály köpönyege (előadás Kecskeméten, 1999)

Zeneszerzőkortársak – ahogy Kodály látta őket (*Magyar Zenetörténeti Tanulmányok*, 2001)

A népzene kutatás és a nyelvészet eredményeinek hatása Kodály pedagógiai életművében (előadás Budapesten, 2002)

Kodály Zoltán, a *Psalmus hungaricus* karmestere (előadás Gyulán, 2003)

Történeti és helyzetkép a magyar zenei közoktatásról. Megvalósult-e Kodály Zoltán százéves terve? (kiadatlan, 2003)

Vitairat a magyar zenei közoktatásért (*Hitel*, 2003)

Egy zeneköltő az ezredfordulón. Vonások a hetvenesztendős Kocsár Miklós zeneszerzői arcképéhez (*Forrás*, 2004)

Weöres Sándor gyermekversei zenei tükörben (előadás Budapesten, 2005)

Zrínyi szózata. Ötven éve mutatták be Kodály Zoltán kórusművét (*Forrás*, 2005)

Bartók-élmények (*Forrás*, 2006)

Bartók Béla és M. Bodon Pál (előadás Gyulán, 2006)

A szellemi-zenei szomszédolás szükségességéről. A Kárpát-medence népzenei képe tankönyveinkben (előadás Zentán, 2006)

Múlt, jelen, jövő Kodály Zoltán hármasság életművében (*Magyar Napló*, 2007)

Százötven esztendő és hatvannégy év krónikája – szóban, képen (könyvrecenzió, *Forrás* 2007)

Népzene kutatás Kodály nyomdokain (*Forrás*, 2007)

Két diák dalgyűjtemény Kecskeméten (előadás Budapesten, 2008)

Bárdos Lajos (*Magyar Zeneszerzők*, 2009)

A népdalfeldolgozások formai és műfaji kérdései a 20. századi magyar zenében (előadás Budapesten, 2009)

László Ferenc emlékezete (*Parlando*, 2010)

Bárdos Lajos, a zenetudós (*Bárdos Szimpóziumok*, 2010)

Egy kórus szerző műhelyében (*Szabó Csaba emlékkönyv*, 2013)

Eősze László – Kodály Zoltán életrajzírója, az életmű kutatója és szószólója (*Eősze László emlékkönyv*, 2013)

Bukovinától Svájcig, *Árgirus nótájától a Duóig*: Kodály, 1914 (akadémiai székfoglaló előadás, Budapest 2014)

Szellemi őrszolgálat a hátszágban. Kodály Zoltán munkássága az I. világháború idején (előadás Budapesten, 2014)

Kodály Zoltán és a verbunkos zene (*Napút*, 2014)

Erdélyi János munkássága Kodály Zoltán írásaiban (előadás Budapesten, 2014)

Humor a zenében (*Magyar Művészet*, 2015)

Versértelmezés zenével. Vörösmarty Mihály *Liszt Ferenchez* című költeménye Kodály Zoltán megzenésítésében (előadás Gödöllőn, 2015)

Egy kárpát-medencei zeneszerző: Petrovics Emil (előadás Budapesten, 2015)

Móser Zoltán kalandozásai Kodály Zoltán országában (*Forrás*, 2016)

Szokolay, a hitvalló (*A reformáció kincsei*, 2016)

Kodály *Magyar rondójának* előélete (előadás Budapesten, 2017)

A *Cinka Pannától a Rákóczi-énekig*. Egy „nem létező” Kodály-mű születéséről (*Magyar Művészet*, 2017)

Mátyusföld és Zoborvidék hangja Kodály műveiben (előadás Nyitrán, 2017)

Kodály útjai a Partiumtól Kászonig és Bukovináig – felfedezés, ihletés, jelenlét (előadás Kolozsváron, 2017)

Angol költők magyar dalnoka. Kodály Zoltán angol nyelvű kórusműveiről (*13 tanulmány Kodály Zoltán kórusműveiről*, 2018)

Vágyott, akart és elveszett arany szabadság: 1956 a magyar kórusirodalomban (*Tanulmányok Bartók Béláról és Járdányi Pálról*, 2018)